

Forfatter: Wied, Gustav

Titel: Pastor Sørensen & Co. 1968

Citation: Wied, Gustav: "Pastor Sørensen & Co. 1968", i Wied, Gustav: *Pastor Sørensen & Co. 1968*, udg. af Villadsen ; Christensen , Rosenkilde og Bagger, 1966-, s. 197.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-wied09val-shoot-idm140642141976992.pdf> (tilgået 27. juli 2024)

Anvendt udgave: Pastor Sørensen & Co. 1968

Ophavsret: Udgiver har den fulde ophavsret.

Dog kan værket gengives i det omfang som det følger af ophavsretsretlige undtagelser om citat, kopiering til privat brug mv. Desuden kan der ske kopiering til undervisningsbrug mv. i det omfang som det følger af aftaler indgået med Copydan og tilsvarende institutioner.

Nogle af værkerne i Arkiv for Dansk Litteratur er dog helt fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit.

Du kan finde hvilke værker fra Arkiv for Dansk Litteratur som er frie i [denne liste](#). Har du spørgsmål til benyttelsen af et værk, kan du kontakte udgiver: [Det Danske Sprog- og Litteraturselskab](#)

TO BREVE

Neapel.

Via Manzoni 47
Maj 19...
Kære Knagsted!

Jeg maa gentage: at De ikke kom herved og besøgte os, som De havde lovet, tilgiver vi Dem aldrig.

Erik bad mig sige til Dem, da han før kom ind og saa mig sidde og skrive, at De skulde faa nogle ordentlige Tæv, naar han traf Dem. Nu mener han, at han kan staa sig. Han har nemlig lært nogle italienske Boksertag af Drengene her omkring.

I det hele trives og blomstrer Børnene vel herved i dette herlige Klima. De er næsten aldrig inden Døre undtagen om Natten og i de faa Skoletimer hos Frøken Krogh. Hun er en udmærket ung Dame; Børnene holder af hende og hænger op ad hende. Jeg er ved at male et Billede af dem, hvor de sidder paa Række under en Blaaregn paa en gammel Stenbænk op ad Muren i vor Have.

Fra Moder skal jeg hilse Dem paa det varmeste. Hun er ganske uundværlig under de nuværende triste Forhold. Men jeg tror imellem os, at den kære gamle Dame stille gaar og længes efter sit kære gamle Fladland. Dog bliver vi her efter al Rimelighed et Aarstid endnu. Hvad skal vi hjemme. Jeg tror, det vilde gøre Sagen værre.

Paa Capri har jeg endnu ikke været, saa jeg kan ikke hilse Dem fra Diefenbach. Jeg længes for Resten efter at se ham og tale med ham. Og saa skal han bo saa morsomt; hele Børnefrisen fra Sportssalen, har han nok malet *udenpaa* sit Hus.

Med Sproget gaar det helt godt. Naturligvis er Erik og Else de dygtigste til at tale det; De skulde høre dem skændes med Børnene i Nabovillaen, det er til at faa 198 Krampelatter af. Disse to smaa lysblaaøjede og saa de gnistrende sorte. Men lige hidsige kan da begge Farver vær e!

Her er i denne Tid vidunderligt, kære gamle Ven; og jeg vilde ønske, at De var her og kunde sidde med mig om Aftenen oppe paa Taget ved et Glas Vin og tale gammelt og se Maanen danne "Fruktstige" ude over Golfen, medens Vesuv ryger Cigaret og Byen dernede koger af Sang, Musik - og Automobilhorn.

Men *Sonja*? spørger De. Ak, Tolder, Tolder, hvad skal det blive til!

Jeg gaar hver Dag Formiddag og Eftermiddag hen paa Klinikken. Forleden forsøgte jeg at tage lille Else med; men saasart *Sonja* saa hende, skreg hun op: "Tag hende væk! Tag Barnet væk!" Else stak i Graad, og jeg maatte straks gaa. Ingen af Børnene vil mere med mig hen at besøge deres Moder. De er saa bange for hende, at de ryster, bare hendes Navn bliver nævnet.

Ellers har *Sonja* det paa en Maade ganske godt. Hun gaar sine Ture i Parken og sover forholdsvis godt om Nætterne. Men tale med nogen vil hun ikke. De ved ikke, hvor forfærdeligt det er for mig at sidde der ved Siden af hende, tavs og tilsyneladende fuldstændig udeltagende, som hun er. Jeg faar Lov at holde hendes Haand i min; og saadan sidder vi i timevis. Men i Torsdags havde jeg da den Glæde, at da jeg rejste mig for at tage Afsked, tog hun fastere om min Haand som for at holde mig tilbage. Hun sagde intet, vedblev bare at stirre hen for sig; men jeg synes altsaa ikke at være hende helt ligegyldig. Det gjorde mig saa glad, at jeg blev siddende hos hende en halv Time længere, skønt der var Model, der ventede paa mig hjemme.

De ser altsaa, at jeg arbejder trods alt.

Ja, saa har jeg ikke mere at fortælle for denne Gang. Skriv nu snart igen. Deres Breve bliver altid ventet med stor Utaalmodighed.

Nu begynder der vel at blive kønt derhjemme i Villahaven? Jeg skulde bede Dem fra Hanne om at plante en 199 ny Maanedrose paa Mirjas Grav, hvis den gamle skulde være gaaet ud i Vinter.

Ak, kære, lille, gamle Tolder, husker De den Dag i Fjor Sommer, da *Sonja* og jeg tog Styrtebad under Birkene, og De maatte staa op paa en Bænk for at naa at kysse hende?

Hvor er alt nu ikke blevet anderledes!

De hjerteligste Hilsner fra os alle paa Casa bianca

ved Deres hengivne Ven
Frank Neumann.

15. Maj 19...
Spiritisttemplet
Korpernikusvej 16
Hovedstaden N.

Kære Hr. Toldkontrolør Knagsted.

De bliver vist forundret ved at faa Brev fra mig med ovenstaaende Adresse; men her har jeg allerede været siden første April. Min Forlovede er nemlig bleven ansat som fast Indspektør her ved Templet og saasnart Separationstiden er udløbet gifter vi os; Jeg bor imidlertid hos min Søster Høbergs, som er mageløse. Om Beridervæsen er der altsaa ikke mere Tale, da vi begge har fundet vejen til Gud igennem Spiritismen; dog dette havde maaske ikke været tilstrækkelig for os til at opgive vor Levevej ved Cirkus; men, og tænk Dem min Glæde, det var i Blaaby en Aften efter Forestillingen, at min Forlovede igen forsøgte at bringe mig i Trance, han havde forsøgt det mange Gange før baade paa den ene og den anden Maade, men det var aldrig rigtig lykkedes; men den Aften lykkedes det. Og nu kan De jo le af mig, men først fik jeg et Klædeskab paa 120 Pund til at danse og derpaa bragte jeg Alfred i Forbindelse med den italienske Frihedshelt Garibaldi, om det var fordi jeg selv har Italienerblod i mig, ved jeg ikke; Og vi faldt begge paa Knæ og takkede Gud for hans store Naade. Aah, De ved ikke kære Hr. Knagsted hvor glad og rolig jeg er nu i Sindet; mit foregaaende Liv 200 ligger for mig som en ond Drøm, men ogsaa den vil jeg snart glemme og kun leve for Fremtiden og for alt det gode jeg kan udrette ved at sætte de levende i Forbindelse med de døde; det er en Velsignelse som kun den føler, der selv har haft Del deri. Tænk Dem Alfred har talt med min Fader igennem mig, er det ikke en salig Tanke som kan hæve En?

Kære Hr. Knagsted vil De ikke, naar De engang kommer til Hovedstaden komme her ud i Templet og overvære en Seance med mig som Medium? Vi holder Forsamling her hver Torsdag, og De kan tro, at det er stemningsfuldt med Musik og Mørke. Men det forrige Medium som jeg ganske har distangseret, er naturligvis rasende paa mig, og hun søger at sætte ondt for mig hos Formanden og de øvrige fordi vi ikke er gift; men de tager ikke Hensyn dertil, da de aldrig har haft saa udmærket et Medium som mig, og vi skal jo giftes saasnart jeg bliver løst. Er det sandt hvad min Søster Høberg fortæller at hun har hørt, at Michael skal giftes med Konsulinde Wæver? Jeg vil nok tro det, thi han har altid holdt af Penge; ja, han kan vel næsten kaldes gerrig, naar jeg tænker paa det Mas jeg havde med at faa Husholdningspenge. Hvordan mon det vil gaa lille Rigmor naar hun faar Stedmoder? Jeg synes at Konsulinden var en meget behagelig Dame at tale med saadan, og nu er hendes Søn jo død; han var fæl, jeg fik næsten ondt naar han kom ind i Stuen, eller jeg mødte ham paa Gaden. Gud maa vide, hvordan Konsulinden vil holde Michael ud, naar de bliver gifte, jeg kunde det altsaa ikke; men det var maaske min *Skyld*, man skal aldrig laste Næsten; hvi ser Du Skæven i din Broders Øje men Bjælken i dit eget bliver Du ikke hvar, Gud hvor det er sandt!

Kære Hr. Knagsted, Tak for den yndige Eftermiddag jeg tilbragte hos Dem i Efteraaret, den var yndig; De er et af de bedste Mennesker jeg har kendt, og De var mig til megen Trøst dengang i min Forvildelse, men nu er den Gud være lovet forbi, Amen.

Nu vil De naturligvis smile af mig igen, men ved De, at i hver By vi kom igennem med Baronen gik jeg op paa 201 Apotekerne for at se om ikke min lille Apoteker skulde være der; men han var der ikke, maaske er han død, og det er næsten godt, for han havde vel igen bragt Uro i mit Liv. Men jeg vilde gerne vide, hvor han ligger for at lægge en Krans paa hans lille Grav. Det ler De da ikke af? For jeg synes selv, at det er saa kønt og det er dog en Slags Trofasthed hos mig, som jeg ellers ikke led af. Jo, overfor *ham* har jeg altid været tro og jeg vil i Tanken vedblive at være det indtil vi engang støder sammen i Aandernes Rige, hvor der ikke tages til ægte paa legemlig Vis!

Og nu kære Hr. Knagsted, hvis De altsaa kommer til Hovedstaden saa gaa ikke forbi vores Tempeldør paa Kopernikusvej, thi det vilde meget smerte Deres med den inderligste Tak for al udvist Godhed

hengivne Alvilda Magni-Løwing.

Er "Thorvald" hos Dem endnu, det lille rare Menneske, saa hils hende fra mig.

De er da vel bleven klippet, ha, ha?

Solen gik ned bag de disede Bakker i Vest. Paa Himmelen sejlede Sommerskyer, paa Sundet "Lystkutterter". En Terne skød lynsnart ned efter en Hundestejle. En Kø brølede. En Ged brægede. Et Barn lo. Et Par Elskende kyssedes ... osv. osv. og andet deslige.

Kort sagt: det var en herlig Aften i Begyndelsen af Juni...

Gardinerne for Toldkontrolør Knagsteds Dagligstuevinduer var trukket for, og Lampen tændt. Selv sad

han ved Skrivebordet og arbejdede paa femte Akt af sit Lystspil: "Den saakaldte bedste Alders Tragedie" ...

Klokken var 8.42'. Jokum, som mod Sædvane var hjemme, laa sammenrullet, men med vagtsomme Øren, paa sit Tæppe ved Døren ud til Entreen. Tæppet var broderet; en Gave fra Line Meincke. Paa himmelblaa Grund stod med gyldne Stjernebogstaver Ordene: *Cave canem* ...

202

Der blev ringet med Entréklokken. Jokums Harmetot rejste sig:

- Vuf...! sagde det nede i Halsen paa ham.

- Hyss ...! tyssede Tolderen. "Thorvald" kom ilfærdigt ind:

- Der er tre Herrer ...

- Tre...! sagde Knagsted - Det var mange. Kender Du dem?

- Ja, det er Pastor Sørensen, Isenkræmmer Fredriksen og Brygger Sandberg ... De vil tale med Herren.

- Lad dem komme ...!

Tolderen rejste sig og purrede op i "Høstakken". Ogsaa Jokum kom paa Benene. Thorvald slog Døren op:

- Værsgod!

Pastor Sørensen fulgt af de to Menighedsraader traadte ind og hilste:

- Næmen laver De Vinter, Hr. Toldkontrolør i dette dejlige Sommergejr! sagde Pastoren - Det er dog sandelig næsten Synd!

Knagsted gik rundt og trykkede Deherrers Hænder:

- Ja; jeg kan ikke arbejde uden ved Lampelys, forklarede han - Men nu skal jeg ... Han pustede Lampen ud.

- Vuf ... ! sagde det i Jokums Hals. Han troede rimeligvis, at nu stod den paa "Tæv".

- Hyss! Læg sig! kommanderede Tolderen og trak Gardinerne fra.

Jokum gik hen paa sit Tæppe. Men først havde han dog snuset ransagende til Deherrers Bukser. Præstens var sorte; Raadernes mere levende.

- En Cigar, Deherrer?

- Tak...

Knagsted bød Hirschsprungs "Imperial" rundt, sin Yndlingscigar.

Man tændte; og der blev en Pause.

- En Whisky?

- Nejtak, nejtak...! Det var Præsten, der svarede.

203

Og saa turde de andre jo ikke sige ja. Tolderen saa paa sit Ur:

- Ja, undskyld, sagde han og gik hen og trykkede paa en elektrisk Knap - men jeg plejer altid at drikke min Aftenwhisky paa denne Tid.

Thorvald viste sig.

- Whisky og Sodavand, nikkede Knagsted - og... og Hindbærsaft...! Net lille Pige? spurgte han, da Thorvald atter var ude.

Pastoren rynkede Brynene. Raaderne knurrede.

Pause.

Paa sit Tæppe laa Jokum. Ørerne holdt han paa stadig halv; og Harmetotten faldt og rejste sig, faldt og rejste sig.

- Dejligt Vejr! sagde Tolderen og pegede mod Vinduet - Herligt Vejr!

- Skønt! Skønt! sagde Præsten.

Og Følgesvendene nikkede.

Ny Pause ...

Saa kom Husbestyrerinden ind med Drikkevarerne. Knagsted blandede sig en Whisky. De andre brugte Hindbærsaft.

- Skaal, Deherrer og Velkommen!

Man drak. Bryggeren og Isenkræmmeren skar frygtelige Grimasser efter Nedsvælgningen.

Nok en Pause ...

Omsider tog Præsten et fast Tag i sig selv, rankede Ryggen og taledede:

- Ja, sagde han - vi kommer her jo paa Menighedsraadets Vegne, Hr. Toldkontrolør ...

- Man har da vel ikke i Sinde at vælge mig ind...? spurgte Knagsted smilende.

Det gav Lyd i Bryggeren; og Isenkræmmeren rullede Næse.

- Næ-e! Nej! sagde Pastoren hurtigt - Næ-e, det har vi ikke ... det har vi ikke ... Skønt det visselig vilde være Menigheden til stor Glæde, om vi kunde regne Dem til vore ... Kontroløren har saa mange udmærkede Egenskaber ...

204

- Aa jeg beer!

- ...men et er fornødent: Troen! Den Tro, som forbinder os andre i Glæde og Vished.

- Ja, *den* har jeg ikke ... beklagede Knagsted - Er det maaske et Bidrag til et eller andet Formaal, Deherrer er kommen for at bede mig om, vedblev han - saa sig frem; vi kan jo altid tale om det.

- Ja, vi ved, at De ogsaa i *den* Henseende er redebon, Hr. Kontrolør, ligesom i saa mange andre, nikkede Pastoren mildt - Men ejheller derfor har vi indfundet os ...

- Ja, undskyld, men jeg tør jo ikke smigre mig med, at det ene og alene er for at aflægge mig en Visit, at Deherrer har gjort mig den Ære; saa ...

Ogsaa Tolderens Harmetot begyndte at røre paa sig. Og han maatte lave sig en frisk Whisky, for at hans fænomenele Selvbeherskelse ikke skulde visne.

Bryggeren og Isenkræmmeren skævede misundeligt til hans Glas ...

- Jo, ser De, Hr. Toldkontrolør, startede saa Præsten for anden Gang - vi er skikket hid af Menigheden ...

- Af Menigheden? Saa-e?

- Ja-æ ... ja, hvordan skal jeg udtrykke mig uden at støde ... De - æ ... De har længe vakt Forargelse i Byen ... Nu er det sagt!

- *Jeg?* spurgte Knagsted virkelig overrasket - jeg, der lever saa stille og udenfor alt... Er det Dem, Fredriksen, vendte han sig pludselig om til O. W. - der føler Dem forarget?

- Ø-ø-ø ...! frembragte Isenkræmmeren overrumplet og for op til sin Næse.

- Eller maaske Dem, Sandberg?

- Det er *hele* Menigheden ... mumlede Bryggeren.

- Ja, tog Præsten saa fat - Hr. Sandberg har Ret... 205 det er os *alle, alle!* Og nu er det, at vi tre, Hr. Isenkræmmer Fredriksen, Hr. Bryggeriejer Sandberg og jeg, paa Menighedsraadets Vegne er bleven budsendt herud for i Kærlighed at bede Dem lægge Deres Levned om.

- Lægge - mit - Levned - om ...? gentog Tolderen

- Jeg forstaa Dem ikke, Hr. Pastor. Absolut ikke!

Pastor Sørensen skød pludselig i sin fulde Højde op fra Stolen:

- De lever i umoralsk Forhold til Deres Husbestyrerinde, Hr. Toldkontrolør ... Nu er det sagt!

- Vuf...! Lød det underjordisk fra Cave canem-Tæppet.

- Hold Mund, Jokum!... "Umoralsk Forhold", spurgte Knagsted derpaa, fuldstændig rolig, idet han dog samtidig miksede sig en tredje Whisky - hvad vil det egentlig sige, Hr. Pastor? Forklar mig det. Jeg har aldrig rigtig kunnet forstaa dette Begreb. Naturligvis er det min Fejl, men...

- Ja-æ ... begyndte Præsten - jeg-æ ... Tolderen saa uskyldigt op paa ham:

- Mener De, fordi jeg undertiden saver Brænde med hende?

- Sa-ver Brænde ...?

- Ja; og vi ruller ogsaa sammen ... Jeg har en Maskinrulle i Kælderen ... for Motionens Skyld, forstaa De. Jeg holder jo kun én Pige, saa ... Der er dem, der holder flere ... Hvem er for Resten Medlemmer af Menighedsraadet?

- Det er altsaa os tre Herrer her, svarede Præsten (Han var bleven lidt forfjamsket) - og Sagfører Ivar Petersen ... samt Damerne Borgmesterinde Rosenbaum, Konsulinde Wæ ... *Birk*, Mæglerinde Blom og Postmesterinde Hansen.

- Det er jo til en hel lille Lanciers! smilede Knagsted

- Vil Deherrer ikke lave Dem en frisk Limonade?

- Næatak, næ mangetak ...

Isenkræmmeren og Bryggeren havde lidt efter lidt følt Stolene blive saa underlig varme under sig.

- Naa, fortsatte saa Tolderen - hvad var det nu, vi 206 kom fra...? Jo: Man føler sig altsaa forarget over, at jeg saver Brænde og ruller med min Husbestyrerinde? Pastoren sprang indigneret op:

- Hr. Toldkontrolør, sagde han - dette er *Alvor!*

- Jaja, Jaja! nikkede Knagsted - (Hold Mund, Jokum!) ... Gudbevares! som saadant opfatter jeg det ogsaa ... Fortsæt, Hr. Pastor!... Værsgod, at tage Plads!

Pastoren satte sig:

- Ja - begyndte han - æ-e, vi mener altsaa ... Byen syntes at... Menighedsraadet finder at burde i Kærlighed minde Dem om, Hr. Kontrolør, at et Menneske lever ikke sit Liv for sig selv alene; det... det leves ogsaa, om jeg saa maa sige, til Eksempel for andre, for, hvad Verden kalder Samfundet, det Almene ... men hvad vi, der mere tænker i Christo, nævner Menigheden ... Hun skal sidde oppe om Nætterne og vente paa Dem! busede han saa pludselig ud.

Raaderne gav et Hop paa deres Sæder; og Knagsted spurgte overrasket:

- *Hvem!?*

- Deres Husbestyrerinde ... Hvad er det hun hedder?

- Thorvald ...

Præsten slog afværgende ud med Haanden:

- Aa-r-r...! sagde han forarget - Alene *det*, at De saaledes utidig driver Spot med den hellige Daab, maa fremkalde Bekymring hos alle alvorlige Mænd og Kvinder!

- De *vil da* vel ikke forlange, Hr. Pastor, at jeg skal gaa rundt og kalde hende: Helia-Heralda, som hun er døbt?

- Saa kald hende ved hendes Efternavn!

- Madsen?

- Ja, kald hende Jomfru Madsen ... eller *Frøken* Madsen, om De vil.

- Ja, hvis *det* kan berolige Menigheden, saa... Var det det hele, Deherrer har ulejligen sig herud for?

- Nej, saa sandelig var det da ej! sagde Præsten, der atter rejste sig (Han var jo mest vant til at tale staaende).

207

- *De skal søge Seng med denne Kvinde!* tordnede han ubehersket.

Ogsaa Knagsted rejste sig:

- Ja, saa gerne ...! bukkede han - Men nu maa jeg bede Deherrer have mig undskyldt, fortsatte han høfligt

- Jeg skal arbejde. Klokken er bleven mange, og...

- Tillad mig ... forsøgte Præsten.

- *Nej!* afbrød Tolderen skarpt, og hans Harmetot stod som Piggene paa en Kaktus - Nu tillader jeg intetsomhelst mere!... Farvel, Deherrer, og Tak for Besøget! Skulde det være en anden Gang, De kom forbi, saa... Og hør et Ord: Hvis en af de kære Menighedsraadsdamer ... det er et lidt vanskeligt Ord at sige ... hvis en af disse Damer skulde faa Forfald, foreslaar jeg, at man supplerer hende med Enkefru Rikke Skade.

- Hvordan er det, De taler, Hr. Toldkontrolør! bruste Præsten igen op.

- Ja, sagde Knagsted - De har Ret, Hr. Pastor: Jeg er snart det eneste Menneske her i Landet, der gider sige Sandheden!

Isenkræmmeren og Bryggeren rejste sig røde og skulende ...

Men da slog Tolderens Vrede pludselig om til menneskevenlig Munterhed:

- For Resten, Deherrer, smilede han - jeg kommer til at tænke paa, at hvis De vil blive, kan vi jo faa os en Bridge?

Men Deherrer vilde ikke blive. De tog hastigt Farvel og gik ud i den lune Sommeraften, hvor de Elskende kysede, og Maanen og de evige Stjerner lo ...

Næste Morgen laa der med første Post nedenstaaende Brev paa Pastor Sørensens Kaffebakke:

208

Velærværdige

Hr. Pastor Michael Sørensen
hersteds.

O, Du mit Køds henrivende Veninde,
Du mine hede Længsler stolte Morgendrøm;
hav Tak for hver en gyldentung og øm,
sødtduftende og vellystfyldt Kærminde,
Du hængte paa mit Hjertekammers Søm!

Dette skrev jeg i Nat og sender Dem det herved med en venlig Hilsen fra Thorvald og

Deres ærbødigst hengivne
H. P. E. Knagsted.